Atatürk ve İnönü Arasındaki Ciddi Farklar, Uzlaşmaz Çelişkiler ve Atatürk'ün Öldürülüşü

Kaan Arslanoğlu

15 Eylül 2025

1. BÖLÜM

Bugünkü CHP'nin Atatürk'ün CHP'siyle hiçbir bakımdan hiçbir ilgisinin bulunmadığını savunanlardan biriyim. Yeni CHP 10 Kasım 1938'de kuruldu. İsmet İnönü Atatürk'ün son yıllarında hiç istemediği, gözden çıkardığı bir rakipti. Bu yazı dizisinde adım adım, aralarındaki farkları, çelişkileri ele alacağım.

Bu CHP'nin eski CHP olmadığını ilk açıklayan İnönü'nün kendisiydi. 5 Mayıs 1972'deki CHP Kurultayında şunu söylemişti:

"Parti içinde ciddi bir ihtilaf var. Bu ihtilaf dış görünüşün aksine bir tüzük ihlalinin, yetki aşamasının çok ötesindedir. Denetlenebileceğini reddeden parti meclisiyle, onun içindeki bir çoğunluk tarafından dışarıdan alınan emirle kurulan MYK, bir hizip halinde CHP'yi olduğundan ve olması gerekenden başka bir kuruluş haline getirme çabasındadırlar. Benimle ihtilafları bu konudadır. Cumhuriyet Halk Partisi'ni bir parti meclisinin hizip çoğunluğu elinde hem örgüte, hem meclis gruplarına hakim duruma getirmek isteyen bir yönetim şekliyle ciddi anlaşmazlığım vardır. Kurultayın toplanmasına neden olan anlaşmazlık hem benim hem Bülent'in birlikte görev almalarıyla çözülemez."

6 Mayıs'ta da şunu söylemişti: "Yeni delegeler kurultaya alınırsa bu kurultayın benim davet ettiğim kurultay olmadığını derhal ilan ederim. Meşru makamlara da müracaat ederim, kurultayı dağıtırım, PARTİYİ KAPATTIRIRIM." (Düşünün:

Kılıçdaroğlu bunu söylemediği, söyleyemediği halde, sadece kurultayı sorguladığı için CHP'lilerce nasıl ağır saldırılara uğruyor!)

Daha sonra şu istifa mektubuyla 5 Kasım 1972'de CHP'den AYRILDI:
"Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanlığından ayrıldıktan sonra milletvekilliğine devam ettim. Parti politikasının memleket için sakıncalı gördüğüm istikamette değiştirilmesi sebebiyle CHP'den ayrılmış olduğumu saygılarımla arz ederim."

2. Bölüm: **İnönü 1920'de Amerikan Mandacısıydı…**

2. BÖLÜM

Bugünkü CHP ve tabanı neden bu kadar Amerikancı, Batıcı diye soruyoruz ya… Benim sorunum asıl bugün. Bugünü anlamak için geriye, İnönü'ye, tarihe bakıyorum. İşte geçmişe baktığımızda Amerikancılığın, Batıcılığın İsmet İnönü'den beri partinin genetiğine işlediğini anlıyoruz ve bugünkü CHP'ye şaşırmıyoruz.

Atatürk İsmet İnönü'yü milli mücadeleye katılması için güçlükle ikna edebildi. Sonra da onu sağ kolu yaptı, İnönü bu nedenle 1937'ye kadar "İkinci Adam" olabildi. Milli mücadeledeki, Cumhuriyet kurulduktan sonra devlet yönetimindeki hizmetleri büyüktür. O yüzden ona teşekkür borçluyuz.

Ancak bu sadece işin bir yanı. İşin asıl önemli yanı onun Atatürk devrimlerine karşı yıkıcı düşünce ve eylemleridir. O tam bir karşıdevrimciydi. Batı yanlısı bir karşı devrimci. **Prof. Dr. Çetin Yetkin "Karşı Devrim"** adlı kitabında bunları çok geniş ele alır. Ama bu kısa yazı dizisinde o kitapta anlatılanlardan çok daha fazlasını bulacaksınız.

Milli Kurtuluş savaşı başlamadan önce Türk aydınlarının büyük çoğunluğu mandacıydı. Yani Osmanlı Devleti'nin devamı için büyük devletlerden birinin himaye ve denetimine başvurmak zorunluluğuna inanıyordu. Mandacılar kendi aralarında başlıca İngiliz mandacıları, Amerikan mandacıları olarak ikiye ayrılıyordu. Ayrıca Fransız, İtalyan yancıları da vardı.

İngiliz mandacıları İngiltere'yi yakın ve tecrübeli bir hami olarak öne çıkarıyordu. Ancak bu manda altında Anadolu'nun bölünmesi kaçınılmaz gibiydi. Amerikalılar ise Anadolu'yu bölmeden Osmanlı yönetiminde özerk bölgelerle daha bütüncül bir proje önerir gibiydi. O yüzden Osmanlıcıların reformist kanadında Amerikan mandacılığı daha çok taraftar buluyordu. İnönü de onlardan biriydi. Uzun bir dönem bekle gör mantığıyla hiçbir şey yapmadı, ama yakın çevresine Amerika'dan yana olduğunu anlatıyordu.

İşte Çetin Yetkin'in kitabından bir alıntı. İnönü'nün Kazım Karabekir'e yazdığı mektuptan peş peşe iki bölüm:

"**Eğer Anadolu'da halkın Amerikalıları herkese tercih ettikleri zemininde, Amerika milletine müracaat edilse pek ziyade faydası olacaktır, deniyor ki ben tamamıyla bu kanaatteyim. Bütün memleketi parçalamadan Amerika'nın murakabesine tevdi etmek yaşayabilmek için yegane ehven çare gibidir.**"

"Sen Erzurum'a giderken korkuyorum ki seni bir şeye karıştıracaklar demiştin. Evimden dışarı çıkmadım ve hiçbir şeye karışmadım." Sayfa 25

Atatürk 1919'dan başlayarak ölene dek mandacılığa karşı mücadele etti, mandacıları ağır bir üslupla eleştirdi.

İnönü Atatürk'ün ısrarlı çağrıları üzerine Ankara'ya Sivas Kongresi'nden tam 4 ay sonra ilk kez 8 Ocak 1920'de geldi. Kısa bir süre kaldı, Osmanlı Hükümeti'nin harbiye bakanı Fevzi Paşa'nın çağrısıyla yine İstanbul'a döndü.

Hala kararsızdı, hala Osmanlı hükümetinden görev bekliyordu. Atatürk'ün tekrar çağırmasıyla ancak 9 Nisan'da tekrar Ankara'ya döndü ve bir daha İstanbul'a gitmedi. Ne var ki mandacılık fikri ölene dek aklından çıkmadı. Bir insan 27'sinde neyse 77'sinde de odur.

3. Bölüm: Atatürk'ün İnönü'yü kesin olarak görevden alması…

3. BÖLÜM

1937 sonlarına doğru Atatürk'le İnönü'nün arası iyice açıldı ve 20 Eylül'de İnönü istifa etti. O tarihten önce uzun çalışma yılları boyunca aralarında birçok sorun çıkmıştı. Bu sorunlar ancak 1937'de uzlaşmaz boyuta geldi. Uzlaşmazlığın çok sayıda nedeni vardı. Bunlardan istifa (görevden alma) getiren en sonunculardan öne çıkanları şunlardı: **Hatay sorunu, Tunceli sorunu, ekonomi sorununda ciddi görüş ve tutum ayrılıkları**.

Üçünü ve başkalarını 1937'den başlayıp geriye giderek tek tek ele alalım.

Önce şunu saptayalım: İnönü Atatürk'ün 1920'den beri sağ koluydu, devlet yönetiminde en güvendiği kişiydi. Çünkü mevcutların içinde Atatürk'e göre en iyisiydi. Pratik bir zekası vardı, çalışkandı, Atatürk'e sadıktı. Ancak stratejiye, daha derin kuramsal konulara hakim değildi, öyle bir yeteneği, hevesi yok gibiydi. Büyük liderlerin en önemli zayıflığı kadro yetiştirmek ve kadro seçmekte kendini gösterir. Atatürk de bu alanda çok iyi değildi. Liderler yanlarında "çıkıntı" adam istemezler genelde. Verilen işi yapacak ama fikir de üretmeyecek insan ararlar. Çünkü fikir üreten bir süre sonra eleştirmeye başlar, kendi de liderliğe oynar. O yüzden çoğu lider ölene dek ikinci sınıf lider kadrolarla işi götürür. Ve kendilerinden sonra o ikinci sınıf liderlerin nasıl "Ali kıran baş

kesen” diktatöre dönüştüğünü görmezler bile (Atatürk ölmeden bunu gördü, gerekli tedbirleri aldı, fakat sağlığı ve ömrü sonuca varmasını engelledi).

Bu da Atatürk’ün zaafıydı diyoruz ya, öte yandan pek çok büyük lider gibi o da zengin ve yetkin bir kadro havuzundan adam seçecek lükste değildi. Nitelikli insan bulmak ve yetiştirmek her zaman en zor iştir. Çoğu zaman yokluktan kadro çıkarılır. O da işin başka yanı.

Sayılan bu üç nedenin bence en önemlisi ekonomik sorundu. Atatürk tam bağımsız Türkiye hedefinde diretiyordu, ama bunun için güçlü bir ekonomiye ihtiyaç vardı. Ekonomiyse bir türlü hızlı ilerleyemiyordu.

Bu nedenle Atatürk Ekim 1932’de İnönü’nün muhalefetine rağmen Celal Bayar’ı İktisat Bakanı yaptı.

Celal Bayar karma ekonomiden, özel teşebbüsün geliştirilmesinden yana bir çizgideydi. Atatürk de bu çizgideydi. İnönü ise ekonomide de katı devletçiydi.

Bu açıdan bakıldığında çoğu “aydına”, sol çizgideki siyasiye İnönü haklı, Atatürk haksız gibi görünecektir. Çünkü her ne hikmetse biz solcular daima özel teşebbüsü düşman bildik, kamuculuk adı altında devlet ekonomisini iyi gösterdik. Öte yandan da Marksist yanımızla açık devlet düşmanlığımızı hiç saklamadık, devletin attığı neredeyse her adımı karaladık. Sol, sosyalist, Marksist camianın devlete karşı tutumu bu yüzden hep şizofrenik olmuştur. Bunca okumama, bunca tecrübeme rağmen ben de sorunu çözememişimdir.

Ancak ortada asıl olan bir gerçek vardıysa, o da büyük laflara rağmen ülkenin kalkınmaması, refahın artmaması, ekonominin gelişmemesiydi. Bu da Atatürk’ü çok rahatsız ediyordu. O yüzden sık sık hükümetin işlerine karışıyor, eleştiriyor, İnönü’ye rağmen talimatlar veriyordu. Bu da İnönü’yü giderek öfkelendirmeye başlamıştı.

Sonunda “Memleket rakı sofralarından idare ediliyor” gibi bir söz söyleme cesareti gösterdi. Bu Atatürk’ü ve Çankaya’daki tartışma meclislerini doğrudan hedef alan bir çıkıştı.

İnönü’nün “rakı sofrası muhabbeti” olarak gösterdiği şey aslında neredeyse her gün seçkin bir bürokrat, aydınlar topluluğunun ülke sorunları hakkında son derece demokratik fikir alışverişiydi. İnönü bu toplantılara seyrek gider, genellikle erken ayrılırdı. Fikri sorunlarda diyebileceği pek fazla da bir şey, bir birikimi yoktu açıkçası. İnönü işleri makam odasından emirler göndererek idare etmeye alışmış bir liderdi.

Ancak ekonomide bürokratik engeller can sıkıcı bir hale gelmişti. Rüşvet çarkı ve yolsuzluk da işlemeye başlamıştı. (Bunun birkaç örneğini vereceğim.)

İnönü taraftarları ve CHP “soldan” da yardım alarak her işte kendini apak, karşı tarafı karanlık, çıkarcı, gerici göstermekte ustalaşmıştır. Bu konuda açık ara psikolojik üstünlüğü yakın zamanlara kadar devam ettirdiler ve hatta bu son yıllarda iyice atağa kalktılar. Evet, karşı taraf çıkarcılıkta, yolsuzlukta, gericilikte, yabancı işbirliğinde hafife alınmayacak büyük bir kuvvettedir. Ancak sözde “ilerici” tarafın tenceresi de onunkinden ak değildir.

Sonuç olarak, son yıllarında Atatürk’ün İnönü ile değil Celal Bayar ile yakın dost olduğunu, birçok noktada onunla aynı fikirde olduğunu kamuoyundan saklamayı ustalıkla başardılar.

Evet, ekonomiye dönersek, ekonomik kalkınma için bir grup komprador bürokratın elindeki devlet çarkının yeniden kurulması gerekiyordu. Bunun en önemli engeli o çarkın başındaki İsmet İnönü’ydü. İnönü devleti kendi çiftliği gibi görüyordu ve onun için asıl önemli olan ekonomik kalkınma falan değil, çarkın kontrolünün kendisinde olmasıydı.

İnönü devleti nasıl babasının çiftliği gibi idare ediyordu, gerçekte hangi zihniyetteydi, bunu birkaç örnek üstünden inceleyelim. Bir dahaki bölümde bu nedenle **Ömer İnönü** faslına geçelim.

4. BÖLÜM

ÖMER İNÖNÜ… Bir devlet yöneticisinin devleti nasıl, hangi zihniyetle yönettiğini, ne kadar kamucu ve dürüst olduğunu anlamanın yollarından biri onun yakınlarına ayrıcalık ve çıkar sağlayıp sağlamadığına bakmaktır.

Bu bakımdan Ömer İnönü figürü önemlidir. Yalnızca kamu çıkarını düşünen, devletin beş kuruşunu yemeyip yedirmeyen dürüst İsmet İnönü imajını bir de Ömer İnönü üstünden okumakta yarar var. Atatürk sonrası yeni CHP böyle tertemiz bir görüntü oluşturmakta son derece başarılıydı. Aksini iddia edenler bir şekilde ya dinci, gerici, aşırı sağcı denerek söyledikleri değersizleştiriliyordu ya da kızıl komünist, devlet düşmanı denerek.

Hala da bunu güzel başarıyorlar, çünkü “sol” eleştiriyi satın alarak yanlarına çektiler. Sağ eleştiri de aynı yolla kendilerinden yana. Bir tek AKP çevresi gündeme getirebilir bunları, onlar da AKP’dir, yani her dedikleri değersizdir daha en baştan.

Boş verelim bunları, biz gerçeklere bir göz atalım. Atatürk’ten sonraki yıllara gidiyoruz, ama İnönü’nün “devlet ciddiyeti” neymiş, bakmak zorundayız.

OLAY 1- Ömer İnönü 1942’de İstanbul’da “Yüksek Mühendis Mektebi”ne girer. Gerçi o da Türkiye’nin en saygın yüksekokullarından biriydi. Fakat daha mezun olmadan “Mektep” 1944’de İstanbul Teknik Üniversitesi olur. Böylece Ömer İnönü “üniversite” mezunu olarak okulu bitirir. Chat-GPT’ye sordum, buradaki

olay nedir? Dedi ki: “Bu belli ki, önceden planlanmış bir gelişmeydi, ama sürecin hızlanmasında orada Cumhurbaşkanı oğlunun okumasının hiç rol oynamadığı da söylenemez…” Hadi bu en hafif ayrıcalığı çabuk geçelim. Yalnızca son yıllarda “diploma” tartışmaları bıktıracak boyuta geldiği için dikkatimi çekti.

OLAY 2- Ömer İnönü’nün bir yurtta veya evde kalmayıp üniversite hayatında Dolmabahçe Sarayı’nı ikametgah olarak kullanması. Chat-GPT diyor ki, “Tabii öyle olacak, çünkü orası babasının ikametgahı olarak görünüyor.” Kağıt üzerinde öyle, tabii babası CB olduğuna göre Dolmabahçe Sarayı da babasınındır. Ancak dedim ki yapay zekaya “Babası gerçekte orada oturmuyor, yani aile evleri orası değil. Akşamları baba evine değil, resmi saraya geliyor…” Haa, o da doğru, haklısın, dedi Chat-GPT. Bu arada gericiler bu konuyu biliyor ve hatta gazetelerinde çok yazdılar: “Savaşın o ağır kıtlık zamanlarında, sırf Ömer İnönü için yüzlerce ton kömür yakıldı sarayda…” Gericiler söyler elbette, işleri güçleri karalamak. Çocuk donsun mu?

OLAY 3- **Bu bir cinayet iddiası**. İddiaya göre genç öğrenci Ömer İnönü’nün kanı kaynamaktadır. Eğlence hayatından eksik değildir. Bir zaman bir Rus kadınla ilişkisi olur sektörden. Fakat bu kadın yüzünden Taksim’de bir adamla tartışırlar. Yıl 1945. İddiaya göre Ömer İnönü, **Muzaffer Kayalıbay** adındaki bu kişiyi önce darp eder, sonra arabasıyla üstünden geçerek öldürür. Ancak mahkemeye çıkarılan Ömer İnönü tüm tanıkların İnönü lehine ifade vermesi üzerine beraat eder. Ölüm dosyası faili meçhul bir trafik kazası kaydıyla kapanır.

OLAY 4- Ömer İnönü'nün adı, 1960'ların başlarında Ankara'da gerçekleşen bir trafik kazasıyla ilişkilendirilmiştir. Bu olayda, Ömer İnönü'nün kullandığı araç, yola aniden fırlayan bir kişiye çarparak ölümüne yol açmıştır. Kazanın ardından Cumhuriyet Savcısı, tedbir amaçlı olarak Ömer İnönü'yü **tutuklamıştır**. Ancak dava sürecinde, kazaya ilişkin tanıkların ifadelerinin dayanaksız olduğu

anlaşılmış ve mahkeme, Ömer İnönü'nün beraatına karar vermiştir. Ölen kişinin adı medya kayıtlarında bulunamadı. O yalnızca “ölü”dür. Keşke o günlere geri dönsek. Şimdi herkes pek kıymetli.

OLAY 5- Belki en istikrarlı ve işin esası olanı bu. Bu magazin değil, sınıfsal gerçek. Türkiye’deki oligarşinin yapısı… Devleti babasının çiftliği olarak gören komprador oligarşi: Ömer İnönü mezun olur olmaz öyle bir liyakat gösterir ki birçok büyük kamu kuruluşu ve özel sektör işletmesinde en üst düzeyde yöneticiliklere getirilir. ÇİSAN (Türkiye Çimento Sanayii T.A.Ş.)’nde üst düzey görevler aldı. 1960’larda–70’lerde çimento sektöründe dev yapıydı. Bir dönem Yapı ve Kredi Bankası’nın yönetiminde bulunduğu kaydediliyor. Bazı kaynaklarda ayrıca Petkim ve çeşitli sanayi şirketlerinin yönetim kurullarında bulunduğu belirtiliyor. 1961’de (27 Mayıs Rejiminde), Türkiye Toprak, Seramik, Çimento ve Cam Sanayii İşverenleri Sendikası’nın kurucuları arasında yer alır ve ilk yönetim kurulunun üyesidir. (Kendine ait bir şirket kayıtlı olarak görünmese bile, 37 yaşında tam bir iş adamı, büyük patrondur.) Ama bunların hepsi yasal. O yüzden diyecek bir şey yok. CHP’lilerin son yıllarda çok üstünde durdukları “liyakat” kavramı işte budur. (Erdal İnönü’ye dizinin en sonunda yer kalırsa belki yer ayırırız.)

Sonraki Bölüm: **Atatürk’ü çok rahatsız eden İnönü’nün yakınlarıyla ilgili yolsuzluk iddiaları…**

5. BÖLÜM

İsmet İnönü’nün kardeşi **Hasan Rıza Temelli** ve İnönü’nün eniştesi **Abrürrezzak Okatan** hakkındaki yolsuzluk iddiaları. İsmet İnönü’nün çok yakınları olan bu iki şahıs da tüccar ve iş adamıydılar. Bu ikili, özellikle enişte olanın İstanbul’daki

Bomonti bira fabrikasından rüşvet aldığı ileri sürülmüştü. İnönü'nün yakını diye Okatan İstanbul Bomonti fabrikasının yönetim kurulu üyeliğine getirilmişti. Bunlar devlete baskı yaparak Ankara Gazi Çiftliği'ndeki bira fabrikasının genişletilmesine engel olmaya kalkmışlardı.

Atatürk olayı öğrenince birçok zaman yaptığı gibi Bakanlar Kurulu'nu Çankaya'da topladı ve açıklama istedi. İsmet İnönü burada akrabalarını savunarak Atatürk'le sert bir üslupla tartıştı. İnönü'nün başbakanlıktan alınmasına yol açan nihai kopuşun bu tartışmada gerçekleştiği ileri sürülür (Falih Rıfkı Atay, Ümit Bayazoğlu).

Burada söylenenlere göre İnönü şöyle demişti: "Adamlarınıza sorunuz. Ne oldu Paşam size? Eskiden böyle değildiniz. Artık emirlerinizi hep sofradan mı alacağız? Aramıza Kara Tahsinler giriyor. Konuşmamıza meydan vermiyorlar…" Kara Tahsin, II. Abdülhamid`in saraydaki başkatibiydi ve padişahın yerine ise Atatürk`ü koymuştu. Bir gün sonra İnönü`nün başbakanlığı Atatürk`ün şu sözleriyle son bulmuştu: "Görev arkadaşlığımız bitmiştir. Ama dostluğumuz devam edecek."

Hasan Temelli'nin adı Atatürk'ten sonra da Yunus Nadi'nin vergi borçlarının azaltılması, Varlık Vergisi yıllarında borcunu ödeyemeyen bir fabrikanın (İdrofil Pamuk) üstüne çökülmesi ve donanmaya 6 gemi alınması sırasında komisyon tahsili gibi yolsuzluk iddialarında da geçti.

Bu Hasan Temelli'nin HDP'li Sezai Temelli'yle bir akrabalık ilişkisi yoktur.

TUNCELİ SORUNU ve TOPRAK REFORMU

Bazıları Atatürk ile İnönü arasındaki nihai kopuşta bunların da rol oynadığını ileri sürer. Mantıklıdır, doğru olabilir. Atatürk Dersim-Tunceli sorununda bir an önce köktenci önlemler alınmasını istiyordu. İnönü ise pek çok konuda olduğu gibi bu

konuyu da savsaklıyor, sorunları çözmek yerine zamana bırakarak idare ediyordu. Sonunda iş büyük bir şiddet derecesine geldi ve kötü olan yine Atatürk ve Celal Bayar ilan edildi. Oysa iş baştan sıkı tutulsaydı bu boyuta gelmeyebilirdi.

Aynı şekilde Atatürk **toprak reformu** için uzun yıllar boyu talimat üstüne talimat veriyor, gecikmeleri kınıyordu. İnönü ve bürokrasisi ise inadına ayak diretiyordu. Atatürk'e göre toprak reformu hem tarımsal-ekonomik kalkınma için çok önemliydi, hem de Anadolu'daki feodal yapının kırılması için. Oysa İsmet İnönü yapı değişsin istemiyordu. Her zamanki gibi atılım yapma korkusundan mı, yoksa çıkarcılığından mı? Bence ikisi birden.

Bir sonraki bölüm: Dış politika ve bağımsızlık farkı…

6. BÖLÜM

Nisan 1920'ye dek Amerikan Mandacılığını savunan İnönü ile bağımsızlıkçı Atatürk arasında Batılı büyük devletlere karşı tavır konusunda kronik bir sürtüşme hep olageldi. İnönü'nün Atatürk başkanlığı altındayken bile Batılı devletlere karşı tutumu ürkekçe işbirliği arayışıydı. Wikipedia'dan bir alıntı örneğin:

"1936 yılında faşizmi incelemek üzere İtalya'ya gönderilen CHP Genel Sekreteri Recep Peker'in dönüşünde yazdığı TBMM üzerinde bir '**Faşist Konsey**' kurulmasını öngören raporu onaylayıp imzalaması üzerine, Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk '**Başvekil hazretleri anlaşılan yorgunluktan, önüne gelen raporları okumadan imzalıyor**!' dedi ve kararı reddetti."

Eylül 1937'de bu kez **Nyon Anlaşması** krizi patlak verdi. Bu olay da İnönü'nün başbakanlıktan alınmasına önemli nedenlerden biri olarak gösterilmekte. İngiltere, Fransa, İtalya, Türkiye ve bazı Akdeniz ülkeleri Akdeniz'de gemi ulaşım güvenliğini sağlamak amacıyla Nyon'da toplandı ve bir anlaşma imzaladı. İnönü bu anlaşmayı destekliyordu ve TBMM'de onaylanması için de baskı yapıyordu. Atatürk ise bu anlaşmanın bazı maddelerinin Türkiye'nin çıkarlarına uygun olmadığını belirterek itiraz etti. Anlaşma TBMM'ye bana rağmen gelirse oturumlara katılmam, sonra da reddederim, dedi… İnönü Tevfik Rüştü Aras'ın da telkinleriyle İngiliz yanlısı bir eğilimdeydi o devir (Şevket Süreyya Aydemir). Sonunda Türkiye anlaşmanın askeri yükümlülüklerini kabul etmedi, ama bu konu İnönü'nün ipini çeken son birkaç önemli olay arasında kayıtlara geçti.

HATAY KONUSU: Atatürk her ne pahasına Hatay'ın anavatana katılması için çaba harcıyordu. Hatta bu doğrultuda askeri çözümü en azından bir tehdit olarak kullanmaktan çekinmiyordu. İnönü ve hükümet bürokrasisi bu konuda da çekingen, ürkek ve savsaklayıcı davranıyordu. Atatürk Tevfik Rüştü Aras'la ve İnönü'yle birçok defa tartıştı.

Atatürk öldükten sonra İnönü dış politikada rahat etti. Kültürel olarak dizginleri **İngiliz sempatizanı Hasan Ali Yücel'**e verdi. İkisi Atatürk'ün dil ve tarih devrimini yok etti, bu konuda konuşulması bile yasaklandı. Batı uygarlığını mihrap kabul eden yeni bir ideolojiye geçildi. Son on yılda bu konuda çok belge sundum, o yüzden uzatmıyorum.

İnönü esas olarak Amerikancı, İngilizci olmasına karşın Almanya'nın muazzam gücünden de çok çekiniyordu. İkinci Dünya Savaşı yıllarında Nazilerin gözüne girmek için elden gelen her şey yapıldı. Bunun en somut göstergesi olarak Türkiye, Müttefiklerin yoğun itirazına karşın çeliğin güçlendirilmesinde olmazsa olmaz kromu Almanya'ya artarak satmaya devam etti. Sonuçta Türkiye ikinci

büyük savaşa girmemiş oldu. Bu çok iyi bir şeydir. Ve bu başarıdan dolayı İnönü'ye tekrar teşekkür borçluyuz. Ancak altında yatan temel güdü yine İnönü'nün çekinik, **pasif-agresif** karakteridir. Bu kişilik yapısı bu kez Türkiye'nin yararına olmuştur. Ne var ki bu şanstaki aslan payı aslında bir şekilde Türkiye'yi öncelikli işgal planına almayan Hitler'e ait.

Savaş bitince İnönü'nün Batıcılığı yeniden şahlandı. Konumuz Atatürk sonrası dönem olmadığı için çok kısa geçiyoruz. 45 sonrasında Amerikalılarla ilk "yardım" anlaşmaları imzalandı. Bunlar **4 Temmuz 1948'de Marshall** yardım anlaşmasının imzalanmasıyla taçlandırıldı.

1946'da İstanbul'a gelen **Missiuri** savaş gemisi rezilcesine bir abartıyla konuk edildi. O sırada yaşanan hükümet kepazeliklerini ayrıntılı okumak isterseniz Çetin Yetkin'in "Karşı Devrim" kitabına bakınız. (sayfa 260-268).

Mandacı düşüncenin nasıl hortladığını görmek için Falih Rıfkı Atay'dan şu alıntı yeterli sanırım. 27 yıl boyunca CHP milletvekilliği yapan bu şahıs o zaman da CHP ağır topları arasındaydı. (Bu dizide kendisinden alıntılar yaptım, ama tutmam kendisini). Şöyle demişti:

"Amerika'nın ne istediğini biliyoruz: hür, eşit ve egemen milletlerin ortaklaşa güvenliğine dayanan, harpsiz, saldırışsız, sadece ahlak ve kanun, bağlaşma ve anlaşmaların hüküm sürdüğü bir dünya! Böyle bir dünyada yaşamak isteyen herkes Amerikan bayrağında kendi talih yıldızını görür." Ulus, 6 Nisan 1946 (Karşı Devrim s. 266) Cumhuriyet Gazetesi de işbirlikçi yağcılıkta Ulus'tan geri kalmaz.

7. BÖLÜM

İNÖNÜ'NÜN BAŞBAKANLIKTAN AZLİ SONRASI GELİŞMELER… Atatürk'le İnönü azil olayından birkaç gün sonra II. Türk Tarih Kurultay'ında kısa süre bir araya geldiler, sonra bir daha görüşmediler. 13 buçuk ay boyunca. Atatürk ölünceye dek birkaç yazışma dışında haberleşmediler. Bu yazışmalar kısa ve karşılıklı saygılıydı, ancak içeriklerinde önemli bir şeyler yoktu.

Atatürk İnönü'yü tamamen silmişti, onun siyasi hayatını bitirdiğini düşünüyordu. Acaba? Atatürk bunları düşünürken bir yandan sağlığı giderek bozuluyordu, bir yandan da İnönü ve çevresi PARALEL YAPIYI güçlendiriyordu. Atatürk bunu fark etmemiş olamazdı. Çünkü bu YAPININ geçmişini biliyordu. Atatürk daha sağken, sağlıklıyken ipleri elinde tam tutamıyordu.

Atatürk tek partili rejim bürokrasisinden fena halde rahatsızdı. Bu denetimsiz gelişen YAPIYI biraz yola getirmek için 1930'da ikinci bir parti kurdurdu. Serbest Cumhuriyet Fırkası. Kurucu başkanı arkadaşı **Fethi Okyar**'dı. Kurucuları arasında **Adnan Menderes** de vardı. Anılarında bu partiden ancak kurulduktan sonra haberi olduğunu söyleyen İnönü, aslında yeni partiye şiddetle karşı çıkmakla kalmadı, katılımları da engellemeye çalıştı. Bu parti halktan kısa zamanda çok coşkulu bir destek buldu. Ancak ömrü 3 buçuk ay sürdü. Bir mitingde ortaya çıkan bir dizi provokasyon sonucu kendini feshetmek zorunda kaldı. Atatürk daha o zamandan İnönü'ye karşı yenik düşmüştü.

O kısa dönem içinde belediye seçimleri vardı. Serbest Cumhuriyet Fırkası ağır baskılar altında seçimde başarılı olamamıştı. Atatürk'ün yakın arkadaşı, özel kalem müdürü Hasan Rıza Soyak'ın anlatımına göre, Atatürk seçim sonuçlarını Soyak'tan sormuştu. Soyak'ın CHP'yi kastederek "Bizim parti kazandı" demesi üstüne Atatürk şu çarpıcı cevabı vermişti:

“**Hayır efendim, hiç de öyle değil. Hangi fırkanın kazandığını ben sana söyleyeyim: Kazanan idare fırkasıdır çocuk. Yani jandarma, polis, nahiye müdürü, kaymakam ve valiler… bunu bilesin.**” (Karşı Devrim S. 27)

Atatürk sağlığının giderek bozulması üzerine vasiyetini yazdırdı. Çok ilginçtir, **vasiyetinde ailesinden birkaç kişi dışında İnönü’nün çocuklarına maaş bağlatmıştır**. “Bu İnönü’ye son bir jestti” açıklaması resmi açıklamadır, ama hiç mantıklı değildir. Aksine bu jest olarak değil aşağılama gibi anlaşılabilirdi pekala. Babaları hayatta ve sağlıklı olan zengin bir ailenin çocuklarına parasal yardım yapmanın nesi jest? Hem de "**muhtaç olacakları**" notuyla!..

Çok büyük olasılıkla Atatürk İnönü’nün bir daha devlet görevi alamayacağını düşünüyordu. Fakat maaş bağlatmak açısından o da mantıksız. O kadar mı yoksullaşacaktı İnönü?

Bazılarının iddiası ise şu (düşük olasılık gibi görünüyor, ama en mantıklısı): Atatürk İnönü’nün ölüm emrini vermişti ve veya onu öldü biliyordu. Çünkü kendisi de suikast endişesindeydi. Zaten o suikast gerçekleşiyordu.

8. BÖLÜM

ATATÜRK’LE İNÖNÜ ARASINDA KARŞILIKLI SUİKAST KORKUSU… Bir önceki bölümde “Atatürk İnönü için ölüm emri verdi” diyenler olduğunu söylemiştik ya, hatta “Atatürk 5 Eylül’de vasiyetini yazarken İnönü’yü öldü biliyormuş” diyenler olduğunu. Bu yaygın bir gizli söylenti, hatta “Atatürk’e İnönü’nün öldüğünü manşetten haber yapan tek nüshalık bir gazete gösterildi” diyenler var. Bazıları bu emri Atatürk’ün Fevzi Çakmak’a verdiğini iddia ediyor. Ne var ki bu söylentileri hiçbir güvenilir kaynaktan doğrulayamadım. Bu, buna benzer bir şey olmamıştır anlamına gelmiyor. Ancak doğrudur diye de iddia edemiyoruz.

Atatürk'ün vasiyetindeki İnönü'nün çocukları gizemi şimdilik sürecek. Hadi resmi tarihin yazdığını biz de kabul edelim, diyelim!..

Buna bağlı olarak anılarında İnönü çevresinin Atatürk'ün İnönü'yü öldürteceğinden korktuğu, bunu Şükrü Kaya'nın yapacağını belirtenler de var. İnönü bu yüzden Atatürk hastayken Dolmabahçe'ye ziyarete gidememiş. Hatta bir keresinde trenle gitmeyi planlamış, yakın çevresi bunu engellemiş. Yakın çevresi denilenler başta Şükrü Saraçoğlu, Recep Peker ve Fevzi Çakmak. Hatta bu duyumlar nedeniyle Fevzi Çakmak Pembe Köşk'ü askerlerce korumaya almış. Bunları da tam doğrulayamadım. Ama bundan sonrakiler doğrulanmış veya belirgin kaynaklı bilgiler:

Atatürk'ün yakın çevresi zaten bu ziyareti istemiyormuş, Atatürk'ü sinirlendirebileceğini söylüyorlarmış. Atatürk'ün yakınlarına göre Atatürk İnönü için "gelmesin" demiş. Nazmi Kal, Atatürk–İnönü İlişkileri (İsmet İnönü Vakfı yayını, s. 263-265) … Cemal Granda, Atatürk'ün Uşağı İdim: Granda, Atatürk'ün Dolmabahçe'deki son günlerinde İnönü'nün ziyaretinin istenmediğini, Atatürk'ün de "gelmesin" dediğini kendi tanıklığı olarak yazmıştır.

CUMHURİYET'İN İLK ASKERİ DARBESİ (1938)

Amerikan ve İngiliz gizli belgelerinde araştırmalar yapan bir akademisyen tanıdığımız özetle ve mealen şöyle diyor: "Bunlar belirgin şekilde İnönü'yü Atatürk'e tercih ediyorlar. Atatürk daha ölmeden İnönü'nün cumhurbaşkanı olacağını biliyorlardı. Atatürk hakkında "diktatör" denen yazışmalar var."

Mustafa Serhan Yücel'in yüksek lisans tezi olan "Türk Siyasi Hayatında Cumhurbaşkanı Seçimleri" adlı eserden ilginç şeyler öğreniyoruz. Atatürk ölünce 1. Ordu komutanı Fahrettin Altay genelkurmay başkanı Fevzi Çakmak'a gelerek komutanlarla bir toplantı yaptıklarını ve İsmet İnönü'nün CB seçilmesini

kararlaştırdıklarını söyler. Fevzi Çakmak önce TBMM'nin işine karışmamak lazım dediyse de, bu resmi sıfatı nedeniyle söylemesi gerekli olan bir şeydir besbelli ki… Ama hemen sonrasında ikna olur ve ordunun gücünü kullanarak meclis üyelerine telkinler (emirler) vermeye başlar. Bu arada Celal Bayar'a da bu fikir kerhen benimsetilir. Geriye İnönü'ye karşı direnen yalnızca Şükrü Kaya ve Tevfik Rüştü Aras kalır.

11 Kasım 1938'de yapılan TBMM oturumuna 399 üyenin 348'i katılır ve tek aday İnönü oy birliğiyle CB seçilir. Sonrasında vakit geçirmeksizin Atatürk'ün en yakın arkadaşları siyasi hayattan silinir: Hasan Rıza Soyak, Kılıç Ali, Şükrü Kaya, Hüsrev Gerede, Cevat Abbas Gürer, Celal Bayar, Naşit Hakkı Uluğ, Tahsin Uzer, Tevfik Rüştü Aras…

Tez yazarına göre Atatürk'ün gerçek ölümü 5-6 Kasım gecesidir. Yoksa bu kadar toplantı ve ikna görüşmesi 24 saate sığdırılamaz. Olaya böyle bakarsak Atatürk'ün Türk cenaze geleneklerinde hiç bulunmayan bir yöntemle neden alelacele tahnit edildiği de bir yere oturur. Bu ikincisi benim görüşüm.

Attila İlhan bir yazısında olayı Babıali baskınına benzetir ve "Atatürk'ün tamamıyla iktidardan tasfiye ettiği İnönü ordunun baskısıyla CB seçilmiştir" der. Nokta, Mayıs 1989 (Aynı tez).

Hıfzı Veldet Velidedoğlu 10 Nisan 1988 tarihli Cumhuriyet gazetesinde bir subayın bu seçim hakkındaki bir anısını anlatır. Burada askeri lisenin tarih öğretmeni şöyle der: "çocuklar, askeri şerefinizin kıymetini biliniz. Cumhurbaşkanını seçen başta Mareşal Fevzi Çakmak olmak üzere birkaç kumandandır". Öğrencilerden biri "cumhurbaşkanını meclis seçmedi mi?" diye sorar. "Öğretmenin cevabı belki de 1938 cumhurbaşkanı seçimlerinin özetidir": "O, işin formalitesidir. Kumandanlar razı olmasaydı, o başıbozukların cumhurreisi seçmek hadlerine mi düşmüş". (Aynı tezden)

Sonraki Bölüm: **Atatürk'ün öldürülmesi…**

9. BÖLÜM

ATATÜRK'ÜN ÖLDÜRÜLÜŞÜ

Atatürk'ün öldürülüşü… Atatürk'ü öldürmüşler. Bunu kasıtlı yapmışlar. Bu benim görüşüm. Bunu benden çok önce bazıları söylemiş, yazmış. Ne var ki tıbbi açıdan baktığımızda konu açık. Belgeli, ispatlı. Bunu başka ilaçların yanı sıra öncelikle ve esas olarak kinin vererek yapmışlar. Kasıtlı mı yoksa "normal" tıbbi hatalardan biri mi, inceleyelim.

Atatürk çocukluğundan, gençliğinden başlayarak birçok kez sıtmaya yakalandı. Bu ataklar sırasında çoğunlukla kinin kullandı. Atatürk kayıtlara göre daha sonraki yaşamında da sık sık ateşlenirmiş. Bunun nedenini anlayamamışlar. Sıtmaya bağlı olabilir, sıtmanın geç arazı olabilir, başka neden olabilir diye düşünmüş doktorlar. O ateşlenmeler sırasında da kinini sık kullanmış. Başka deyişle bir tür kinin bağımlısı olmuş.

Sıtmanın bazı türleri veya sık tekrarlayan sıtma karaciğer tahribatı yapabilir. Kinin de bundan çok daha ileri düzeyde karaciğer hasarı yapabilir. Bunu şimdiki tıp kesin, net biliyor. Ama o zamanki tıp da biliyordu. Atatürk özellikle 1935, 1936'dan başlayarak karaciğer hastalığı belirtileri gösteriyordu. Sirozdan, karaciğer hastalığından şüphelenmediler. Ateşlendikçe, halsizleştikçe kinin vermeye devam ettiler.

Kinini Atatürk muhtemelen kendi isteğiyle de alıyordu. Fakat doktorlar buna engel olmadılar, aksine reçete etmeye devam ettiler. Yalnızca alkolü kesmesini istediler. Doktorlar, çevresi, özellikle İnönü taraftarları Atatürk'ü ayyaş

göstermekte yarış ettiler. Oysa Atatürk - saklanacak bir şey değil - çok sık içki içiyordu. Söylenenlere göre her seferinde aldığı miktar öyle sanıldığı gibi çok yüksek değildi. Ancak sık içim sonuçta ağır bir yükleme getiriyordu. Alkol de en önemli siroz nedenlerinden biridir. Sirozun en sık nedeni virüslere bağlı hepatitlerdir. Sonra alkol ve bazı ilaçlar, toksinler gelir.

İnönü de aralarındaki görüş ayrılıklarını Atatürk'ün ayyaşlığına bağlayanların başında geliyordu. İnönü hatıralarında şöyle demişti: "Akşam içki sofrasında alınan kararların sabah değişmesi bir adet olmuştu. Bu yüzden ben birçok defa müşkül vaziyette kaldım." (Şevket Süreyya Aydemir)

43 ŞİŞE KİNİN

Sonunda Atatürk'ün karaciğer hastası, siroz olduğu doktorlarca düşünülmeye başladı. Kesin tanı 1938 başlarında Fransız doktor Fiessinger tarafından konuldu. Tanının Atatürk'ü muayene eden onca ünlü doktora rağmen bu kadar gecikmesi tam bir tıbbi hatadır. Bunda bir kasıt olduğunu kanıtlayamayız. Ancak kuvvetli kasıt şüphesi kenarda durmaktadır. Fiessinger hastalığın yalnızca alkol tüketimine bağlı olmayacağını da söylemiştir.

Yapay zekaya sordum. Sıtmanın bazı kişilerde karaciğer hasarı yaptığı 1930'lar tıbbınca biliniyor muydu? Cevap: Evet, biliniyordu. Sıtmanın dalağı ve karaciğeri belirgin oranda büyülttüğünü doktorlar çok daha eskiden beri biliyordu. Bu karaciğerin hastalandığı anlamına gelir. Tıp bunu o yıllarda biliyordu.

İkinci soru… Kininin karaciğer hasarı yapabileceğini 1930'lu yıllarda doktorlar biliyor muydu? Cevap: Hayır, tam olarak bilmiyordu. Ama kinin, arsenik türevleri, civalı ilaçların karaciğeri zorlayacağını biliyorlardı, ama buna "toksik" demiyorlardı. (Atatürk'e bu sayılan cinslerden her türlü ilaç verildi). Üçüncü soru: 30'lu yıllarda siroz hastası birine, kinin dahil, ağır ilaçlar vermemek

gerektiğini doktorlar biliyor muydu? Cevap: evet, biliyorlardı, bunun karaciğeri zorlayacağını biliyorlardı.

İşte Atatürk bu yolla öldürüldü. Kasıtlı olarak öldürüldü. Bunu o doktor heyetinden tekinin bile bilmemesi mümkün olamaz.

Yalnızca 1938 yılında Atatürk için 43 şişe kinin hapı alındığı belgelerle kanıtlıdır. Suikastı gizlemeye çalışanlar "Bakalım Atatürk hepsini içti mi? Belki bir kısmını başkaları kullanmış" demeye getiriyorlar. Elbette Atatürk'ün kendisi için alınan ilaçların ne kadarını içtiği, ne kadarını bayramlarda şeker niyetine eşe dosta dağıttığını kanıtlayamayız. Ancak Atatürk için yazılan doktor reçetelerinde de kinin bol miktarda vardır.

Değil 43 şişe 4 şişe kinini yüksek dozda kullanan bir kişinin karaciğeri çok ciddi zarar görebilir. Bunu alkolle birlikte alıyorsa iki şişesi karaciğere ciddi zarar verebilir. Bu kişi siroz hastasıyla bir şişesi öldürebilir. Atatürk'e siroz tanısı konduktan sonra daha çok kinin vermişler.

Bunu 2022'deki bir makalemde de yazmıştım. Bu kadar ayrıntılı değildi o. "Atatürk'ü Öldüren Kinin 2020'de Kaç Bin Kişi Öldürdü" diye. Son pandemide (plandemide) yine bu kinini yoğun kullanmaya başladılar. Çok insan öldürdüğünü görünce altı ay sonra "tedaviden" çektiler.

Bu tıbbın olağan halidir. 10 kişiyi tedavi etmeye kalktığında hastalıktan değil, totaliter cahilliğinden birini ikisini öldürür. Bunu da gayet normal karşılar. Bir tür olağan savaş zayiatı, dost ateşi gibi görür, gösterirler.

ABD Ulusal Tıp Enstitüsü'nün yayınladığı bir rapora göre, tıbbi hatalar ABD'de yıllık 44.000 – 98.000 ölüme neden oluyor (Vikipedi). Bu toplam ölümler içinde yaklaşık %2 – %4 gibi bir payı yansıtıyor (1999 raporu). Johns Hopkins çalışması (2016) ise çok daha vahim sonuç gösteriyor. Martin Makary ve Michael Daniel

tarafından BMJ'de yayımlanan bu analiz, tıbbi hatalara bağlı ölümlerin yılda 250.000 civarında olduğunu hesaplıyor. Bu, ABD'deki ölümlerin yaklaşık %9,5 – %10'unu oluşturuyor. Üçüncü en büyük ölüm nedeni.

Burada olağan bilim cahilliği ile iktidar ve para hırsı birbirine karışmış durumda. Ne kadarı kasıtlıdır, felsefenin konusuna giriyor.

Ama Atatürk'teki olay bu değil. Doğrudan suikast olasılığı çok daha yüksek. Atatürk neden başkanlığı döneminde hiç yurt dışına gitmedi? Atatürk düşmanları ve sözde Atatürksever kitle mantıksız, tutarsız gerekçeler ileri sürerler. Atatürk yurt dışına gitmiyordu, çünkü suikasttan ve darbeden endişeliydi. Hatta sık sık yurt dışına çıkan bir devlet başkanını bu konuda uyarmıştı.

DAHA ÖNCE DE ÇOK HABER OLDU; KİTAPLAR YAZILDI

Bunlarda pek çok doğru bilginin yanı sıra birçok yanlış veya teyit edilmemiş bilgi de var. Yeni Şafak'ta bu konu 2015'de art arda haber yapıldı örneğin. Kimse kulak asmadı. Çünkü onlar nasıl olsa Atatürkçü değildiler. Ama Atatürkçüler Atatürkçü kişilerin iddialarını da ciddiye almadılar. Bu kadar ciddi bir olayı, kurucu başkanımızın göz göre göre çektire çektire öldürülüşünü araştırmadılar. Kanıt sunmaya çalışanların açıklarını yakalamaya çalıştılar. Bu yayınlarda geçen bir mektubun ya da mektupların sahte olduğunu ileri sürdüler örneğin. Sahte veya değil, orada yazanlarda en ufak bir gerçek de mi yok? Bunu umursamadılar.

Bildiğimiz şu ki bizden önce bazıları bu konuyu gündeme getirmeye çalışmış. Daha sonra içişleri bakanlığı da yapacak olan CHP'li Hıfzı Oğuz Bekata konuyu 1959 yılında araştırmaya kalkmış. Onun çabaları CHP Genel Sekreteri Kasım Gülek tarafından kibar bir üslupla yapılan bir tehditle engellenmeye çalışılmış.

Bekata konuyu yine ünlü siyasetçi, bakanlık da yapmış olan Lebit Yurdoğlu'na soruyor. Aldığı cevap ne yazık ki kuşkuları doğruluyor. Ve daha sonra başkaları da aynı iddiaları tekrarlıyor. Örneğin Bülent Ecevit'in doktoru Mücahit Pehlivan da Atatürk'ün öldürüldüğüne inanıyor.

Lebit Yurdoğlu'ndan Hıfzı Oğuz Bekata'ya gönderilen 18 Ekim 1962 tarihli mektup şu şekilde:

"Sn. Hıfzı Oğuz Bekata. Bu konuyu derinlemesine araştırdığımda sorunun sadece geç teşhis olmadığını, teşhisle uyumlu ilaçlar kullanılmadığını tespit ettim. Atatürk'ün ilaçlarının alındığı eczanenin kayıtlarına baktığımda, o dönemlerde sıtma tedavisi için kullanılan Kinin ilacının 43 şişe kullanıldığını gördüm. Bu kadar Kinin kullanıldığında karaciğerinde onarılmaz yaralar açacağını her hekimin bilmesi gerektiği ama bunun sanki bilinçli kullanılmış olduğu izlenimi edindim.

Atatürk'e tedavi amaçlı verilen diğer ilaç 'piremidon'dur. İnsanlar üzerinde toksin 'zehirli' etkisi olduğu kesinlik kazanmıştır. 'Civalı diuretik' olan 'salyrgan' isimli ilacın ise 3 Ağustos 1938 tarihinde yapılan konsültasyondan önce kullanımının tehlikeli olacağı bilindiği halde bu ilacın kullanılmasına devam edilmiştir. Eppinger, Bergman, Dr. Fissinger, Dr. Neşet (Ömer) Irdelp'in hekimlik görevlerini bilinçli bir şeklide eksik yaptıkları kanısı bende hakim olmuştur."

Atatürk'ün son beş yılındaki tıbbi bakımında adları geçen başka doktorlar: Mim Kemal Öke, Asım Arar, Akil Muhtar Özden, Hasan Ferit Cansever, Abdülkadir Noyan, Refik Saydam. Bunlardan **Dr. Hans Eppinger 1938 yazında Atatürk'ün tedavisine dahil oldu ve Dolmabahçe Sarayı'nda Atatürk'ü muayene etti. O zaman kayıtlı bir Naziydi. Bazı kaynaklarda, Eppinger'in Atatürk'e cıvalı ilaçlar enjekte ettiği yazılıdır. Bu doktor Nazi döneminde insanlar üstünde alçakça**

deneyler yapmıştır. Savaştan sonra sorgulanacağını anlayınca zehirle intihar etti.

REFİK SAYDAM: 25 Ekim 1937'de ayrılana (azledilene) dek sağlık bakanıydı. Atatürk'ün sağlığından sorumlu doktor heyetini o kurdu. Başlangıçta Atatürk'ün has adamıydı, fakat İnönü'nün daha has adamıydı. Nitekim İnönü azledilince bakanlıktan çekildi. Ancak Atatürk'ün son anlarına kadar yine onun bakımını yapan doktor heyeti içindeydi, Dolmabahçe'ye sık girerdi. Atatürk hakkındaki son raporlarda bile imzası vardı. İnönü CB olunca bir doktor olmasına karşın yeni hükümetin en hassas bakanlığı olan içişleri bakanlığına getirildi. (Sıkıysa Atatürk'ün tıbbi bakımını sorgulatın). Daha sonra başbakan oldu. 1910-1912 arasında iki yıl Almanya'da eğitim görmüştü. 1942'de aniden ölene dek başbakan olarak kaldı.

Yapay zekaya göre, Atatürk'ün ölümünde 1938 Türkiye siyasi atmosferi dikkate alınırsa tıbbi hatadan öte kasıt olasılığı yabana atılmayacak bir orandadır. 1938 sonrası Atatürk'ün tedavisi hakkında hiçbir tartışma, soruşturma açılmaması yapay zekaya göre kuşkuları güçlendirmektedir.

ATATÜRK'Ü KİMLER ÖLDÜRDÜ

Elbette bundan kazançlı çıkanlar baş şüphelidir. Atatürk'ü ortadan kaldırmak isteyen Batılı büyük devletler, başta İngiltere ve Almanya olmak üzere. Tabii onlarla yakın ilişki halinde hareket eden Türkler. CHP içinden ve dışından bunu isteyen pek çok kişinin bulunduğu bir sır değil.

Benim kişisel görüşüm tıp kullanılarak gerçekleştirilen böyle bir suikastın Batılı güçlerin telkini ve yardımı olmadan yerli güçlerce yürütülemeyeceği yönünde.

Not: Atatürk'ün baş doktoru diyebileceğimiz **Mim Kemal Öke** aynı zamanda **Mason** Cemiyeti'nin en üst büyük üstadı. Atatürk 1935'de Mason Cemiyeti'ni

kapattırır. Kapatmasın diye çok ricacı olur masonlar, ama Atatürk dinlemez. Locayı kapattıktan sonra masonların kendi aralarında intikam yemini ettikleri, Atatürk'ü öldüreceklerini söyledikleri öteden beri bazı çevrelerce dile getirilir. Muhakkak bir doğruluk payı vardır. Ama ben olayı yalnızca buna bağlamanın asıl büyük tablonun küçük bir parçasına yoğunlaşmak olduğunu düşünüyorum. Bu olgu yalnızca bununla açıklanamayacak çok daha geniş ve derin bir sorundur. Ulusal ve uluslararası siyasi yanı çok daha baskındır.

10. ve SON BÖLÜM

Atatürk'ün öldürülüşünü bir önceki bölümde anlattım. Bunu kim, kimler yaptı; kimler sorumlu? Eldeki belgelere, bilgilere; önceki ve sonraki siyasi gelişmelere göre oklar İsmet İnönü, Refik Saydam, Mim Kemal Öke ve diğerlerini gösteriyor. Ayrıca arkalarındaki emperyal güçleri. Ve o tarihten bu yana büyük bir Atatürkçülük tiyatrosu oynanıyor. "CHP Atatürk'ün partisidir" yalanı 1938'den bu yana kafalara çok başarılı bir beyin yıkama mühendisliğiyle işleniyor. Büyük büyük aydınlarımızın tamamına yakını bu teknolojik mucizeye katkıda bulundu ki, böyle bir katillerin kurbanın adıyla yüceltilmesi öyküsü dünya literatüründe yok.

Atatürk'ün kasıtlı olarak öldürüldüğü sonucuna daha yeni vardım. Bu küçük araştırmayı yaparken vardım. Konulara peşin yargıyla bakmam. Belgeleri, bilgileri defalarca inceler, ona göre kararımı veririm. Atatürk'ün bir dizi tıbbi hataya maruz bırakılarak öldürüldüğünü ya da en azından ölümünün hızlandırıldığını zaten biliyor ve yazıyordum. Ancak bunun bile isteye yapıldığına yeni kanaat getirdim. Bana inanmak zorunda değilsiniz. Belgeleri, bilgileri inceleme azminiz varsa bunu yapar, kendi kararınızı kendiniz verirsiniz. Eğer yeni belgeler, bilgiler ortaya çıkarsa ben de fikrimi tekrar değiştiririm.

Atatürk öldükten sonra İnönü'nün Atatürk'ünkinden tamamen farklı çizgisi neydi? Bu yazı dizisinin konusu bu değil. Atatürk'ün sağlığındaki çelişkilere yoğunlaştım burada. Atatürk sonrasına birkaç noktada, örneğin dışa bağımlılık noktasında bir ölçüde değindim önceki bölümlerde.

İnönü dönemi için ağır bir tonda eleştirilmesi gerekenlerden bazılarını son olarak kısa başlıklar halinde özetleyeyim.

Gelir eşitsizliğinin, hakim sınıflar baskısının, yolsuzluk söylentilerinin artması. Siyasi baskının artması. Komünistler, sosyalistler üstündeki ağır baskı ortamı. Soruşturmalar, tutuklamalar, mahkumiyetler. Nazım Hikmet'in 1950'ye dek hapiste tutulması (Demokrat Parti affıyla dışarı çıkabilmesi). Tan Gazetesi baskını gibi bir rezalet yaşanması. Markopaşa dergisi üstündeki faşist baskılar, tutuklamalar... Sabahattin Ali'nin öldürülmesi. Başka siyasi cinayet ve intiharlar! Turancı Türkçüler üstündeki ağır baskılar, mahkumiyetler. Atatürk'ün 12 yıl boyunca gömülmemesi, Anıtkabir inşaatının durdurulması (yeniden başlatan ve tamamlayan DP iktidarıydı). 1960'da darbe yapılması. Amerikancılığın perçinlenmesi. Ülke başbakanı ve iki bakanının ülke için utanç verici bir yargılama sonucu asılması. CHP'nin Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın idamındaki ikiyüzlü tavrı. Bu gün CHP'nin AKP'de eleştirdiği devletin din işlerine siyasi çıkar amaçlı müdahalesinin 1938-50 döneminde yoğun biçimde başlatılması. Köy Enstitülerinin açılması ve sonra kapatılması. Kültür, eğitim, sanat, dil, tarih alanında Atatürk politikalarının terk edilmesi, Atatürk'ün yazdığı, yazdırdığı tarih kitaplarının ortadan kaldırılması, Batı'ya hayran bir anlayışın benimsenmesi… NATO'ya girişin, Kore'ye asker göndermenin (yöntem itirazları dışında) CHP tarafından desteklenmesi… Erdal İnönü garabeti…

Bunlardan ayrı bir yazı dizisi çıkar. Ancak önceliğim değil.

SON SÖZ

Bunları yazmakla Atatürk'e olan borcumun bir kısmını ödediğimi düşünüyorum. Atatürk'ün öldürülüşünü yazmakla, Atatürk ile İnönü arasındaki uzlaşmaz çelişkileri yazmakla ve Atatürk'ün çok önem verdiği dil ve tarih tezi doğrultusunda çalışmalar yapmakla…

"İşte gerçek Atatürkçülük budur" diye tepki veriyor, kutluyor bazı okurlarım. Onlara şu cevabı veriyorum: Ben Atatürkçü değilim, hiç de olmadım. 15 yıl öncesine dek Marksisttim. Ancak işte uzun zamandır bir "izm"e, bir "cülük"e kendini ait hissetmenin, oraya kapılanmanın ilkesel olarak yanlış olduğuna kanaat getirdim. Neden yanlış, birçok maddede birçok şeye sıralayabilirim. En kısa özeti şudur: Böyle bir "izm"e, "cülük"e kendinizi bağladığınızda zihniniz de daralıyor, çok yönlü ve eleştirel bakamıyorsunuz, birçok gerçeği göremiyorsunuz, gördüklerinizi anlatamıyorsunuz. Ben bir lider değil sadece yazarım, ama liderler için de şunu diyeyim: Başarılı her lider kendi "izm"ini yaratmıştır. Önceki "izm"e takılsa bu başarıyı sağlayamayacağı açıktır.

Ben de eğer Atatürkçü olsam mahalle zihniyetinden bir şekilde etkilenecek, bu bilgilere ulaşamayacak, ulaştıklarımı bu açıklıkla yazamayacaktım. Ama görevimi yaptığıma, yapmaya devam ettiğime inanarak örnek alınması ve layık olunması gereken bu büyük önderimize karşı artık kendimi daha içi rahat hissediyorum.

Kaan Arslanoğlu

TABABETTE TEDAVİ ve
Yeni REÇETE NÜMUNELERİ

Cumhuriyet

22 inci yıl Sayı : 7771

KURUCUSU : YUNUS NADİ

Cumartesi 6 Nisan 1946

BALTACI ve
KATERİNA

Dost Amerikanın Missouri zırhlısı, dün sabah İstanbul limanına girerken

Missouri Büyük İlgi Ve Sevgile Karşılandı

Filonun gelişi Türk-Amerikan dostluğunun parlak bir ifadesi oldu

Başkan Truman'ın şahsî mümessili Mr. Weddell: "Missouri ile Türkiyeye memleketlerimiz arasındaki büyük dostluğu sembolize etmek üzere geldik, diyor

Münir Ertegünün cenaze töreni dün yapıldı

Rahmetli Washington Büyük Elçimizin tabutu Missouri zırhlısından alınarak ebedi istirahatgâhına bırakıldı